

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiantur ...

Continens Librum Quartum & Quintum Decretalium

**Axel, Johannes Honorius van
Coloniae Agrippinae, 1656**

Titulus II. De Calumniatoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61572)

Titulus II.

De Calumniatoribus.

SVMMARIA.

- 1 CALUMNIARI est falsa crimina intendere scienter.
- 2 PRÆVARICARI est vera crimina abscondere & deversam causam adjuvare prodita causa sua.
- 3 TERGIVERSARI est in universum ab accusatione publici criminis desistere.
- 4 CALUMNIATOR in accusatione publici criminis punitur similitudine supplicij.
- 5 Infamia notatur, si fuerit calumnia causa damnatus.
- 6 In privatis & extra ordinariis criminibus, extra ordinem pro qualitate admisti plectitur.
Præsumitur calumniari qui non probavit quod objecit.
- 7 PRÆVARICATOR sive in privato sive in publico iudicio extraordinaria pœna punitur.
- 8 TERGIVERSATOR multatur quarta omnium honorum parte infamia & incidit in sanctum Turpilianum.
- 9 DENUNCIANS si non probavit quod intendit, præsumitur calumniari & sive egerit ad pœnam sive ad pœnitentiam, suspenditur ab officio & beneficio, donec purgaverit suam innocentiam.
- 10 IN inquisitione non est statuta pœna inquisitori non probanti & est arbitraria.
- 11 DE calumnia punitur quis tribus modis, officio iudicis mercenario, officio iudicis nobilis & per viam accusationis.

ACCUSATORES & denunciatores quandoque calumnantur, ideo poni-

tur titulus de calumniatoribus: tribus modis deregitur accusatorum temeritas, & tribus pœnis subijcitur, c. si quem pœnituerit §. accusatorum 2. quest. 3. l. 1. ff. ad Turpil. Aut enim calumnantur, prævaricantur, aut tergiversantur: Calumniari est ¶ falsa crimina intendere scienter, l. athletas §. calumniator ff. de infamib. Prævaricari ¶ est vera crimina abscondere: & deversam causam adjuvare, prodita causa sua, d. l. athletas §. prævaricator l. 1. ff. de prævaricat. l. prævaricatores ff. de verb. signif. c. si quem pœnituerit §. prævaricatorem 2. quest. 3. l. 1. in princ. verb. prævaricatores ff. ad Turpil. Tergiversari ¶ est in universum ab accusatione publici criminis desistere, l. 1. in princ. l. ab accusatione ff. ad Turpil. Calumniator ¶ in accusatione publici criminis punitur similitudine supplicij, c. calumniator & ibi gloss. ponit sex fall. & c. seq. 2. quest. 3. c. Paulus in fin. 2. quest. 3. c. quisquis & c. seq. 2. quest. 8. ut Monachus deficiens in accusatione Abbatis, inhabilitatur, ut non possit esse Abbas, Felin. in c. super his num. 5. in fin. de accusat. quando potest ex toto puniri similitudine supplicij, alias pœna commutatur arbitrio iudicis, ut Subdiaconus calumniose accusans Diaconum, subdiaconatu privatur, & publicè verberibus castigatus mittitur in exilium, c. 1. hoc tit. Calumniator notatur infamia, ¶ si fuerit calumnie causa damnatus, neque enim sufficit calumniatum fuisse, l. Athletas §. calumniator ff. de infam. ideo ad accusandum de cætero non admittitur, c. prohibentur 2. quest. 1. l. qui accusare ff. de accusat. nisi proprias causas, non tamen criminales vel ecclesiasticas asserere voluerit, c. si accusatorum 3. quest. 10. & ibi Cam. & istum esse verum istius textus intellectum colligitur ex verb. culpabiles apparuerint. In privatis & extra ordinariis ¶ criminibus, o-6 mnes

mnes calumniati extra ordinem pro quali-
 tate admitti plestuntur. *l. 1. & in privatis ff. ad Turpill.* Accusator præsumitur calumnia-
 ri, qui non probavit quod objecit, *c. qui non probaverit 2. quest. 3. gloss. in c. cum dilectus in verb. calumniandi & ibi Pan. ponit casus excep-
 tos in quibus non præsumitur calumnia hoc tit. & ibi Io. de Anan. num. 9. & Can.* Quo-
 tiescunque ab accusatore multa crimina
 obijciuntur, & unum ex his, de quo prius e-
 gerit, probare non valuerit, ad cætera jam
 non admittitur, *c. placuit 3. quest. 10. & ibi
 7 gloss. mag.* Prævaricator † sive in privato
 sive in Iudicio publico extraordinaria pœna
 punitur arbitrio Iudicis, *l. 1. in fin. & l. 2. ff. de prævaricat.* & postea ex lege non accusat,
l. accusator ff. de prævaricat. In criminibus
 quæ extra ordinem obijciuntur, eadem pœ-
 na afficitur, qua teneretur, si ipse in legem
 commississet, qua reus propter prævarica-
 tionem absolutus est, *l. pen. ff. de prævaricat.*
 8 Tergiverfator † mulctatur quarta omnium
 bonorum parte, & infamia, & incidit in Se-
 natufconsultum Turpilianum, dictum est su-
 pra tit. de accus. §. proceditur in accusatione.
 9 Denuncians † quoq; si non probavit quod
 intendit, præsumitur calumniari, *Pan. in c. fin. num. 5. & ibi Io. de Anan. num. 19. hoc tit. & Can.* & sive egerit ad pœnam sive ad pœ-
 nitentiam suspenditur ab officio & benefi-
 cio, donec purgaverit suam innocentiam,
 quod non calumniandi animo ad hujusmo-
 di crimina proponenda accessit, ut cæteri
 similipœna perterriti, ad infamiam aliorum
 non facile prosiliant, *c. fin. hoc tit. c. homici-
 dium de poenit. dist. 1. c. deteriores & c. ex me-
 rito 6. quest. 1. c. 1. 2. 5. quest. 1. sed non est
 præsumptio juris & de jure, imo admittit
 probationem innocentiae, Pan. in c. fin. num.
 6. hoc tit. quia potest ex causa calumnia ex-
 cufari, ejusque rei inquisitio arbitrio cogno-*

scentis committitur: qui reo absoluto de
 accusatoris, & denunciatoris incipit consi-
 lio quærere, qua mente ductus ad delatio-
 nem criminis accessit, *l. 1. ff. ad sen. C. Tur-
 pil. c. si. hoc. tit.* In inquisitione † non est
 10 statuta pœna ordinaria inquisitori non pro-
 banti, ideo in arbitrio Iudicis relinquitur, *c. de causis de off. deleg. gloss. 1. in c. calumniator
 2. quest. 3. & ibi.* De calumnia † punitur
 11 quibus tribus modis, 1. Ex officio Iudicis mer-
 cenario, & tunc vel pœna debet inseri in
 ipsa sententia *l. 1. C. de calum.* vel sufficit pro-
 nunciari per Iudicem quod fuerit calu-
 mniatus, quamvis nihil subjecerit de pœna,
l. 1. ff. ad S. C. Turpil. quia pœna legis autho-
 ritati reservatur, aut suppleri potest per il-
 lam diem qua accusato data fuit absolutio-
 ria, quia tanto tempore durat Iudicis officii-
 um in accessoriis, *cum appellationibus de ap-
 pella. ni 6. l. Paulus ff. de re jud. 2.* Ex officio
 Iudicis nobili, etiam longo tempore post
 sententiam, ex quo enim commisit deli-
 ctum in præsentia Iudicis, potest iudex ex
 officio suo nobili postea inquirere & puni-
 re, *c. 1. & ibi Pan. in 3. not. hoc tit. l. 1. in
 princ. vers. sed non utique ff. ad Turpil. 3.* Per
 viam accusationis, sicut de quolibet alio de-
 licto, sed non est publica accusatio, *l. præva-
 ricationis §. si ideo quis ff. de prævaricat. Pan. in
 c. 1. sub num. 4. hoc tit. l. 1. §. suspecti vers. i-
 tem si dicatur ff. ad Turpil.*

Titulus III.

De simonia & ne aliquid pro spiritua-
 libus exigatur aut promit-
 tatur.

SUMMARIA.

1 SIMONIA est mixti fori.

M 3

2 Eff